

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кафедра фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Правознавство»
вибіркових компонент освітньої програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

125 Кібербезпека (Безпека інформаційних та комунікаційних систем)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол № 8 від 25.09.2023 р.

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол № 5 від 25.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол № 8 від 22.09.2023 р.

Розглянуто на засіданні кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін (протокол № 8 від 18.08.2023).

Розробники:

1. Доцент кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6 ХНУВС, кандидат юридичних наук **О.Є. Железов.**
2. Викладач кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6 ХНУВС, кандидат юридичних наук **К.М. Гуртова.**

Рецензенти:

1. Завідувачка кафедри публічного та приватного права Державного біотехнологічного університету кандидат юридичних наук, доктор економічних наук, доцент **Т.В. Дуюнова.**
2. Завідувач кафедри правового забезпечення господарської діяльності факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор **О.П. Гетьманець.**

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – <u>3</u>	<u>12</u> <u>кібербезпека</u> ; (шифр галузі) (назва галузі знань)	Навчальний курс <u>1</u> (номер)
Загальна кількість годин – <u>90</u>	<u>125</u> <u>кібербезпека</u> ; (код спеціальності) (назва спеціальності)	Семестр <u>1</u> (номер)
Кількість тем – <u>12</u>	<u>бакалавр</u> (назва СВО)	Види контролю: <u>1-й семестр - залік,</u>
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>22</u> ; (години)	Лекції – <u>4</u> ; (години)	
Семінарські заняття – <u>24</u> ; (години)	Семінарські заняття – <u>6</u> ; (години)	
Практичні заняття – <u> </u> ; (години)	Практичні заняття – <u> </u> ; (години)	
Лабораторні заняття – <u> </u> ; (години)	Лабораторні заняття – <u> </u> ; (години)	
Самостійна робота – <u>44</u> ; (години)	Самостійна робота – <u>80</u> ; (години)	
Індивідуальні завдання:	Індивідуальні завдання:	
Контрольна робота – <u>3</u> <u>1.</u> ; (кількість; № семестру)	Контрольна робота – <u> </u> ; (кількість; № семестру)	
Реферати – <u>1</u> ; <u>1.</u> ; (кількість; № семестру)	Реферати – <u>1</u> ; <u>1.</u> ; (кількість; № семестру)	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою дисципліни «Правознавство» є формування цілісної системи знань і навичок стосовно вітчизняної системи права, що формується на базі сучасних досягнень юридичної науки, надання знань з питань громадянства, загальної теорії суспільства та держави, держави і права, з природної сутності держави й права, їх форм, з питань співвіднесення цивільного суспільства і держави, основних прав і свобод людей й громадян України, безпосередньої та представницької демократії, форм державного і територіального устрою України, системи органів держави, місцевого самоуправління, а також засвоєння правових основ таких галузей законодавства, як конституційне, цивільне, адміністративне, кримінальне, трудове законодавство та інших галузевих юридичних наук.

Завдання. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Правознавство” є формування у студентів засвоєння знань про державу і право, розуміння та

усвідомлення їх в певній системі, усвідомлення тісного зв'язку між правовими знаннями і суспільними відносинами, держави і права, з природної сутності держави й права, їх форм, з питань співвіднесення цивільного суспільства і держави, основних прав і свобод людей й громадян України, безпосередньої та представницької демократії, форм державного і територіального устрою України, системи органів держави, місцевого самоуправління, а також засвоєння правових основ таких галузей законодавства, як конституційне, цивільне, адміністративне, кримінальне, трудове законодавство та інших галузевих юридичних наук.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Правознавство» вивчається на першому курсі, пов'язана з історією держави і права України, історією держави і права зарубіжних країн, юридичною деонтологією, історією політичних та правових учень, філософією права, галужевими юридичними дисциплінами

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

1) *на понятійному рівні:* основи теоретико-правових положень, що стосуються виникнення, становлення, розвитку та функціонування держави і права; основи юридичних понять і категорій;

2) *на фундаментальному рівні:* особливості державно-правових явищ та основних юридичних понять і категорій; соціальне призначення, місце і роль Національної поліції у політичній системі і громадянському суспільстві;

3) *на практично-творчому рівні:* правові основи тлумачення норм права; особливості застосовування правових приписів при виконанні своїх службових повноважень; основні принципи законності та правопорядку у суспільстві; форми і методи поширення правових знань серед населення; форми та порядок надання правової допомоги громадянам;

вміти:

1) *на репродуктивному рівні:* відтворювати основні поняття та категорії дисципліни;

2) *алгоритмічному рівні:* довільно використовувати засвоєні знання для правильного формулювання складних юридичних понять і категорій з подальшим їх використанням при вивченні галузевих дисциплін; вірно тлумачити норми права; безпомилково застосовувати правові приписи при виконанні своїх службових повноважень;

3) *на евристичному рівні:* на основі засвоєння загальнотеоретичних знань про державно-правові явища вміти з наукових позицій давати їм правильну оцінку, розкривати їх дійсну сутність, розуміти соціальне призначення, місце і роль у політичній системі і громадянському суспільстві; знаходити шляхи розв'язання задач, що виникають у працівника поліції під час поширення правових знань серед населення, формування у громадян поваги до права і закону;

4) *на творчому рівні*: переосмислювати наявні знання стосовно нових фактів; адаптувати раніше отримані знання, вміння та навички до змінних умов та нестандартних ситуацій; самостійно вести експериментальну, науково-дослідницьку діяльність.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	І. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері права.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	ФК 1	Здатність застосовувати нормативно-правову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі інформаційної та/або кібербезпеки.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Поняття права та його ознаки».

Поняття та функції права. Правотворчість. Місце й роль права в системі соціальних норм. Правова система та система права. Загальна характеристика основних галузей права України.

ТЕМА № 2. «Правовідносини».

Правовідносини: поняття, види, структура правовідносин. Правоздатність. Дієздатність. Деліктоздатність. Юридичні факти та інші підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин. Правомірна поведінка. Правопорушення та юридична відповідальність.

ТЕМА № 3. «Основи теорії держави».

Поняття держави та її ознаки. Апарат держави як система державних органів. Місце апарату держави в її механізмі. Характеристика внутрішніх і зовнішніх функцій держави. Поняття та види форми правління, форми державного устрою та форми державно-правового режиму.

ТЕМА № 4. «Конституційне право України».

Поняття конституційного права. Історія світового конституційного досвіду. Джерела конституційного права в Україні. Розвиток конституційного процесу в умовах незалежності України. Структура конституції України. Державна влада в Україні та її поділ на законодавчу, виконавчу та судову. Президент, як голова держави Україна. Державна символіка та мова в Україні.

ТЕМА № 5. «Цивільне право України».

Поняття, особливості, елементи цивільного правовідношення. Здійснення цивільних прав. Захист цивільних прав. Відповідальність у цивільному праві.

ТЕМА № 6. «Спадкове право».

Поняття спадкового права. Наслідування по заповіту. Наслідування по закону. Прийняття спадщини.

ТЕМА № 7. «Житлове право».

Предмет та джерела житлового права. Право громадян України на житло. Порядок отримання житла. Договір найму житлового фонду. Приватизація державного житлового фонду. Кондомініуми.

ТЕМА № 8. «Сімейне право».

Правове регулювання сімейних відносин. Права та обов'язки подружжя. Права та обов'язки матері, батька і дитини. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.

ТЕМА № 9. «Основи кримінального права України (загальна частина)».

Поняття й предмет кримінального права. Поняття злочину та кримінальна відповідальність. Поняття складу злочину. Поняття й види обставин, що виключають злочинність діяння. Поняття покарання та його позначка. Система й види покарань. Поняття судимості.

ТЕМА № 10. «Адміністративне право України».

Поняття й предмет адміністративного права. Джерела адміністративного права. Адміністративні правовідносини, їх структура та особливості. Поняття та види суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність. Поняття й види адміністративного примусу. Поняття, ознаки й підстави адміністративної відповідальності. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки. Види адміністративних правопорушень. Позначка й види адміністративних стягнень.

ТЕМА № 11. «Основні правові засади господарської діяльності».

Господарська діяльність та господарські відносини, нормативно-правове регулювання господарської діяльності. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у сфері господарювання. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції. Господарська комерційна діяльність (підприємництво). Некомерційна господарська діяльність.

ТЕМА № 12. «Трудове право та право соціального забезпечення».

Трудовий договір: сторони та зміст. Контракт - особлива форма трудового

договору. Порядок прийняття на роботу. Підстави розірвання трудового договору. Індивідуальні й колективні трудові спори. матеріальна відповідальність. Робочий час та час відпочинку. Соціальний захист.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

(денна форма)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1: <i>Поняття права та його ознаки.</i>	8	2	2			4	
Тема № 2: <i>Правовідносини.</i>	6		2			4	
Тема № 3: <i>Основи теорії держави.</i>	6	2	2			2	

Тема № 4: Конституційне право України.	6	2	2			2	
Тема № 5: Цивільне право України.	8	2	2			4	
Тема № 6: Спадкове право.	8	2	2			4	
Тема № 7: Житлове право.	8	2	2			4	
Тема № 8: Сімейне право.	8	2	2			4	
Тема № 9: Основи кримінального права України (загальна частина).	8	2	2			4	
Тема № 10: Адміністративне право України.	8	2	2			4	
Тема № 11: Основні правові засади господарської діяльності.	8		2			4	
Тема № 12: Трудове право та право соціального забезпечення.	8	2	2			4	

Всього	90	22	24			44	Залік
---------------	-----------	-----------	-----------	--	--	-----------	--------------

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

(заочна форма)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1: <i>Поняття права та його ознаки.</i>	8	2	2			4	
Тема № 2: <i>Правовідносини.</i>	8	2	2			4	
Тема № 3: <i>Основи теорії держави.</i>	8					8	
Тема № 4: <i>Конституційне право України.</i>	8	2				6	

Тема № 5: Цивільне право України.	8					8	
Тема № 6: Спадкове право.	6					6	
Тема № 7: Житлове право.	6					6	
Тема № 8: Сімейне право.	6					6	
Тема № 9: Основи кримінального права України (загальна частина).	8					8	
Тема № 10: Адміністративне право України.	8					8	
Тема № 11: Основні правові засади господарської діяльності.	8					8	
Тема № 12: Трудове право та право соціального забезпечення.	8					8	
Всього	90					80	

Залік

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правомірна поведінка, її ознаки. 2. Види правомірної поведінки. 	
	Тема № 3: Основи теорії держави.	Основна: 3, 7, 8, 12 Допоміжна: 1, 3, 6, 17, 20, 47, 55, 78, 91, 100.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Апарат держави як система державних органів. 2. Механізм держави. 	
	Тема № 4: Конституційне право України.	Основна: 1, 2, 28. Допоміжна: 2, 4, 5, 7, 8, 19, 20, 26, 87, 96, 97, 98, 134, 136, 138.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток конституційного процесу в умовах незалежності України. 2. Історія світового конституційного досвіду. 3. Україна як держава соціально-демократичної орієнтації. 4. Україна як правова держава. 	
	Тема № 5: Цивільне право України.	Основна: 1-16, 20, 24. Допоміжна: 2, 3, 4, 7, 8, 84, 85, 86, 102, 103, 104, 110, 120-122, 123, 131, 134.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснення цивільних прав. 2. Захист цивільних прав. 3. Цивільно-правові договори, поняття і ознаки. 4. Види цивільно-правових договорів. 5. Право власності та його захист. 	
	Тема № 6: Спадкове право.	Основна: 1, 22, 23-28. Допоміжна: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 61, 62, 64, 83, 110, 120-122, 123, 131, 134.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Заповідальний відказ. 2. Визначення умови отримання спадщини. 3. Покладання на спадкоємця деяких обов'язків. 4. Підпризначення спадкоємця. 5. Встановлення сервітуту. 6. Призначення виконавця заповіту. 	
	Тема № 7: Житлове право.	Основна: 1, 22, 23-28. Допоміжна: 2, 4, 7, 8, 15, 40, 44, 51, 65, 70, 120-122.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та структура Житлового фонду. 2. Предмет договору найма житлового приміщення. 3. Об'єднання громадян власників житла 	
	Тема № 8: Сімейне право.	Основна: 1, 22, 23-28. Допоміжна: 2, 4, 7, 8, 15, 19, 28, 40, 44, 102, 120, 121, 122.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інститут заручин. 2. Особиста приватна власність подружжя. 3. Особисті немайнові обов'язки батьків. 	
	Тема № 9: Основи кримінального права України (загальна частина).	Основна: 1, 23, 24-28. Допоміжна: 1, 2, 4, 12, 26, 28, 32, 33, 36, 37, 39, 40, 100, 101, 108, 120-122, 138.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика Кримінального кодексу України. 2. Поняття кримінальної відповідальності. 3. Поняття покарання та мета. 4. Поняття судимості. 	

	Тема № 10: Адміністративне право України.		Основна: 1, 23, 24-28. Допоміжна: 1, 2, 15, 18, 19, 22, 37, 99, 100, 101, 108, 120-122, 138.
		1. Адміністративні правовідносини, їх структура та особливості.	
		2. Адміністративна правосуб'єктність.	
		3. Адміністративна юстиція.	
	Тема № 11: Основні засади господарської діяльності.		Основна: 1, 23, 24-28. Допоміжна: 1, 2, 4, 7, 8, 15, 19, 27, 55, 64, 65, 120-122.
		1. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у сфері господарювання.	
		2. Обмеження монополізму.	
		3. Некомерційна господарська діяльність.	
	Тема № 12: Трудове право та право соціального забезпечення.		Основна: 1, 23, 24-28. Допоміжна: 1, 2, 4, 7, 8, 15, 19, 27, 28, 33, 55, 64, 65, 120-122.
		1. Контракт - особлива форма трудового договору.	
		2. Індивідуальні й колективні трудові спори.	
		3. Соціальний захист.	

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Об'єкт і предмет правознавства.
2. Держава і право — закономірний результат розвитку цивілізації.
3. Сутність держави, її основне призначення у суспільстві.
4. Роль і місце держави у політичній системі.
5. Особливості унітарних та федеративних форм державного устрою.
6. Сучасні різновиди форм державного правління.
7. Демократична держава, ознаки, форми.
8. Структура механізму держави.
9. Система обов'язків людини і громадянина.
10. Міжнародний захист прав людини.
11. Правотворчість.
12. Загальна характеристика основних галузей права.
13. Система нормативного регулювання суспільних відносин.
14. Право та релігійні догми у регулюванні суспільних відносин.
15. Право, економіка, політика та держава.
16. Система джерел права України.
17. Закон як акт вищої юридичної сили.
18. Поняття, предмет та метод конституційного права.
19. Джерела конституційного права України.
20. Конституція: поняття та класифікація.
21. Історичний нарис становлення конституції.
22. Характеристика чинної Конституції України.

23. Основи конституційного ладу України.
24. Характеристика інституту громадянства України.
25. Теорія трьох поколінь прав людини.
26. Класифікація прав і свобод людини і громадянина.
27. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина за Конституцією України.
28. Особливості правового статусу іноземців.
29. Правовий статус об'єднань громадян в Україні.
30. Політичні партії: поняття та види.
31. Громадські організації: поняття та види.
32. Виборча система України.
33. Конституційний статус Верховної Ради України.
34. Конституційний статус Президента України.
35. Конституційний статус Кабінету міністрів України.
36. Система місцевих органів державної виконавчої влади України.
37. Місцеве самоврядування в Україні.
38. Центральні органи виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України.
39. Верховна Рада і Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
40. Прокуратура в Україні.
41. Засади здійснення правосуддя в Україні.
42. Цивільна правосуб'єктність громадян.
43. Юридичні особи: поняття, ознаки, види.
44. Право власності: поняття та зміст.
45. Форми власності та суб'єкти права власності в Україні.
46. Форми захисту права власності.
47. Правочини: поняття та види.
48. Цивільно-правовий договір: поняття, зміст, різновиди.
49. Види господарських товариств їх характеристика.
50. Часткова цивільна дієздатність фізичної особи, яка досягла 14 років (малолітня особа).
51. Неповна цивільна дієздатність фізичної особи у віці від 14 до 18 років (неповнолітня особа).
52. Правовий статус власника житла.
53. Види житлового фонду.
54. Правовий статус орендатора житла.
55. Види правопорушень наймачів житла.
56. Порядок надання житла.
57. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей.
58. Кримінальне покарання.
59. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.
60. Злочини проти національної безпеки України.
61. Злочини в сфері службової діяльності.
62. Державна служба: поняття та види.
63. Адміністративне правопорушення: поняття та ознаки.

64. Провадження по справі про адміністративне правопорушення.
65. Адміністративне стягнення: поняття та види.
66. Предмет регулювання адміністративного права.
67. Предмет та метод трудового права. Система джерел трудового права України.
68. Види трудових правовідносин. Відмінність трудового і цивільного права.
69. Поняття, сторони і зміст колективного договору та сфера його укладення.
70. Поняття трудового договору. Сторони та зміст трудового договору.
71. Основні та додаткові умови трудового договору. Форми і строки трудового договору.
72. Контракт як особлива форма трудового договору, сфера застосування контракту, його зміст.
73. Порядок оформлення прийняття на роботу. Випробування при прийомі на роботу.
74. Види екологічних правопорушень.
75. Види екологічних правопорушень.
76. Державна податкова служба в Україні.
77. Порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами.
78. Міжнародна правотворчість.
79. Міжнародний правопорядок.
80. Міжнародна правосуб'єктність. правонаступництво держав та урядів.

5.1.2. Темы наукових робіт

1. Вертикальна структура законодавства України.
2. Держава, засоби масової інформації і право.
3. Державний службовець: поняття, види.
4. Ефективність актів застосування норм права.
5. Законність та дисципліна.
6. Законність та доцільність.
7. Законність та політичний режим.
8. Законність у законотворчій діяльності.
9. Засоби формування правової культури в Україні.
10. Застосування права - особлива форма його реалізації.
11. Конституційні засади правотворення в Україні.
12. Конституційні засади формування правової держави в Україні.
13. Конфедерація – суперечливість наукових підходів.
14. Критерії утворення галузей права.
15. Мусульманська правова система, її загальна характеристика.
16. Основні риси та особливості нормативно-правової сім'ї (романо-германської).
17. Основні риси та особливості прецедентної (англо-саксонської) правової сім'ї.

18. Основні сучасні концепції держави.
19. Перспективи формування громадянського суспільства в Україні.
20. Поняття правосуб'єктності.
21. Походження і розвиток теорії правової держави: історія і сучасність.
22. Правова природа актів Конституційного Суду України.
23. Правове виховання: поняття, принципи, засоби.
24. Принципи права України.
25. Проблема спадкоємності в праві.
26. Професійна правосвідомість та правова культура.
27. Тлумачення норм законодавства Конституційним Судом України.
28. Унітарні особливості державного устрою України.
29. Юридичні гарантії законності в Українській державі.
30. Юридичні колізії і способи їх вирішення.

6. Методи навчання

Формування знань, вмінь та навичок забезпечується поєднанням лекційних та семінарських занять з виконанням індивідуальних завдань та завдань для самостійної підготовки.

Метою лекційного курсу «Теорія держави і права» є ознайомлення курсантів з основними поняттями, якими оперує юридична наука, розкриття змісту понятійно-категоріального апарату теорії держави і права з метою підготовки професіоналів, які мають високу правосвідомість та правову культуру, які в наступній діяльності зможуть володіти необхідними знаннями і практичними навичками для вирішення конкретних питань з юриспруденції; здібних самостійно і грамотно орієнтуватись у сучасних трудових відносинах, приймати виважені та обґрунтовані рішення в рамках своєї професійної компетенції.

На семінарських заняттях з дисципліни використовуються методи навчання: коротке пояснення, аналізу, тренування курсантів для придбання ними навичок у правильному формулюванні складних юридичних понять і категорій.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення навчальної літератури згідно з переліком, що додається до навчальної програми дисципліни, матеріалами лекційного фонду.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття та система правознавства, як навчальної дисципліни.
2. Об'єкт, предмет, функції правознавства, як навчальної дисципліни.
3. Правознавство як система юридичних наук.
4. Поняття держави та її ознаки.
5. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави.
6. Поняття та види форми правління, форми державного устрою та форми державно-правового режиму (класифікація держав за їхньою формою).
7. Система основних прав і свобод людини і громадянина.

8. Система гарантій прав і свобод людини і громадянина в демократичній державі. Міжнародний захист прав людини.
9. Поняття та функції права.
10. Правотворчість.
11. Місце й роль права в системі соціальних норм.
12. Правова система та система права. Загальна характеристика основних галузей права України.
13. Правовідносини: поняття, види, структура правовідносин.
14. Правоздатність. Дієздатність. Деліктоздатність.
15. Юридичні факти та інші підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин.
16. Правомірна поведінка. Правопорушення та юридична відповідальність.
17. Поняття конституційного права. Історія світового конституційного досвіду.
18. Джерела конституційного права в Україні. Розвиток конституційного процесу в умовах незалежності України.
19. Структура конституції України.
20. Державна влада в Україні та її поділ на законодавчу, виконавчу та судову.
21. Президент, як голова держави Україна.
22. Верховна Рада України.
23. Повноваження і структура Кабінету Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України.
24. Місцеві державні адміністрації в Україні.
25. Прокуратура в Україні
26. Судова система України. Засади здійснення правосуддя в Україні.
27. Поняття, система місцевого самоврядування.
28. Повноваження сільських, селищних, міських рад.
29. Повноваження районних і обласних рад.
30. Поняття, особливості, елементи цивільного правовідношення.
31. Здійснення цивільних прав. Захист цивільних прав.
32. Відповідальність у цивільному праві.
33. Поняття та види фізичної і юридичної особи.
34. Цивільна правоздатність.
35. Часткова цивільна дієздатність фізичної особи, яка досягла 14 років (малолітня особа). Неповна цивільна дієздатність фізичної особи у віці від 14 до 18 років (неповнолітня особа).
36. Повна цивільна дієздатність фізичної особи.
37. Правоздатність юридичної особи.
38. Поняття і форми власності в Україні.
39. Захист права власності. Віндікаційний позов. Негаторний позов. Позов про визнання права власності.
40. Договір купівлі-продажу. Договір обміну. Договір дарування.
41. Договір найму.
42. Поняття спадкового права. Прийняття спадщини.

43. Наслідування по заповіту.
44. Наслідування по закону.
45. Предмет та джерела житлового права. Право громадян України на житло.
46. Порядок отримання житла. Договір найму житлового фонду.
47. Приватизація державного житлового фонду. Кондомініуми.
48. Правове регулювання сімейних відносин.
49. Права та обов'язки подружжя.
50. Господарська діяльність та господарські відносини, нормативно-правове регулювання господарської діяльності.
51. Господарська комерційна діяльність (підприємництво). Некомерційна господарська діяльність.
52. Поняття й предмет кримінального права.
53. Поняття злочину та кримінальна відповідальність.
54. Поняття складу злочину. Поняття покарання та його позначка. Система й види покарань.
55. Поняття й предмет адміністративного права.
56. Джерела адміністративного права.
57. Адміністративні правовідносини, їх структура та особливості.
58. Поняття та види суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність.
59. Поняття й види адміністративного примусу.
60. Поняття, ознаки й підстави адміністративної відповідальності.
61. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки.
62. Види адміністративних правопорушень. Позначка й види адміністративних стягнень.
63. Трудовий договір: сторони та зміст. Контракт - особлива форма трудового договору.
64. Порядок прийняття на роботу. Підстави розірвання трудового договору.
65. Соціальний захист.
66. Поняття й джерела екологічного права.
67. Право власності на природні ресурси та його зміст.
68. Види екологічних правопорушень.
69. Поняття й джерела фінансового права.
70. Бюджетне право.
71. Банківське право.
72. Страхування і посередництво у здійсненні операцій з цінними паперами.
73. Поняття й джерела податкового права.
74. Поняття міжнародного права. Міжнародна правотворчість.
75. Система міжнародного права. Міжнародний правопорядок.
76. правонаступництво держав та урядів.
77. Україна в міжнародному співтоваристві.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути: екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр}}{2} + \frac{\text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) \right) / 2 \cdot 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переведення результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{2} + \frac{\text{Кількість балів за підсумковим контролем}}{2}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівника.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{2}$$

Критерії оцінювання навчальної дисципліни
(денна форма навчання)

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок (теми 1-7)	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів
Отримати не менше 4 позитивних оцінок (теми 8-22)	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
8	80-84			
7	75 – 79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією–двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками
5	65-69			
4	60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки

3	40–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21–40			
1	1–20		F	« Безумовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

10.1. Рекомендована література

10.1.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38. – Ст. 502.
3. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 799.
4. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
5. Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади, затв. Указом Президента України від 12 березня 1996 р. № 179/96 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=179/96>.
6. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 8 липня 2011 р. № 3671-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>.
7. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4061-17>.
8. Закон України «Про вибори Президента України» від 5 березня 1999 р. № 474-XIV (В ред. Закону від 01.01.2016 р. № 835-19) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/474-14>.

9. Закон України «Про всеукраїнський референдум» від 6 листопада 2012 № 5475-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5475-17>.
10. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 № 4572-VI (зі змінами). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
11. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р. № 2235-III (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
12. Закон України «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р. № 3855-XII (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
13. Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20.10.2014 № 1706-VII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
14. Закон України «Про засади державної мовної політики» від 3 липня 2012 р. № 5029-VI (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>.
15. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
16. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 7 жовтня 2010 р. № 2591-VI (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2591-17>.
17. Закон України «Про комітети Верховної Ради України» від 4 квітня 1995 р. № 116/95-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116/95-вр>.
18. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року № 2136-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
19. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
20. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
21. Закон України «Про національні меншини в Україні» від 25 червня 1992 р. № 2494-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.
22. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
23. Закон України «Про політичні партії в Україні» від 5 квітня 2001 р. № 2365-III (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>.

24. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 р. № 3773-VI (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.

25. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 № 1697-VII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

26. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.

27. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23 квітня 1991 р. № 987-XII (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/987-12>.

28. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» від 11 липня 2002 р. № 93-IV (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93-15>.

29. Закон України «Про статус народного депутата України» від 17 листопада 1992 р. № 2790-XII (зі змін.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>.

30. Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ» від 15 січня 1999 р. № 401-XIV (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/401-14>.

31. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

32. Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр>.

33. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 р. № 3166-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.

34. Закон України «Про Центральну виборчу комісію» від 30 червня 2004 р. № 1932-VI (зі змінами). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1932-15/page2>.

35. Кодекс адміністративного судочинства України : прийнятий 6 липня 2005 р. № 2747-IV. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

36. Кодекс законів про працю України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

37. Конституція Автономної Республіки Крим від 21 жовтня 1998 р., затв. Законом України від 23 грудня 1998 р. № 350-XIV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/krym/show/rb239k002-98>.

38. Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України 28 жовтня 2015 року № 878 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF>.

39. Положення про проходження служби рядовим та начальницьким складом ОВС // Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.1991р. №114 (зі змінами).

40. Сімейний Кодекс України від 10.01.2002. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

41. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 р. № 1085/2010 (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1085/2010>.

42. Указ Президента України «Про систему центральних органів виконавчої влади» від 15 грудня 1999 р. № 1572/99 (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1572/99>.

43. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року (Редакція станом на 19.07.2017). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

10.1.2. Основна література:

1. Рекомендовано МОН України / О.М. Балинська, Т.З. Гарасимів. - Львів : Вид-во ЛьвДУВС, 2010. - 416 с.
2. Жаровська, І.М. Теорія влади : навч. посіб. / І.М. Жаровська. - Харків : Право, 2016. - 237 с.
3. Загальна теорія держави і права : підручник. - Х. : Право, 2010. - 584 с.
4. Загальна теорія держави і права : підручник. - Х. : Право, 2011. - 584 с.
5. Каткова, Т.Г. Теорія держави і права : навч. посіб. у визначеннях і табл. / Т.Г. Каткова. - Х. : Право, 2014. - 96 с.
6. Кириченко, В.М. Теорія держави і права: модульний курс : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / В.М. Кириченко, В.М. Кириченко, О.М. Куракін. - К. : Центр учб. літ., 2010. - 264 с.
7. Крестовська, Н.М. Теорія держави і права: Підручник. Практикум. Тести : підручник / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва. - Київ : Юрінком Інтер, 2015. - 584 с.
8. Кузьмін, С.А. Теорія держави та права в питаннях і відповідях : посібник. - Київ : Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2015. - 122 с.
9. Мала енциклопедія теорії держави і права. - К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2010. - 368 с.
10. Попович, В.М. Теорія держави і права : концепція, праксеологія та методологія розвитку : монографія / В.М. Попович. - Київ : Юрінком Інтер, 2015. - 384 с.

11. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали XVI регіон. наук.-практ. конф. (8-9 лют. 2010 р.). - Львів:Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2010. - 424 с.
12. Проблеми теорії та історії держави і права : зб. статей / редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін.. - Львів; К. : ЛьвДУВС, 2011. - 164 с.
13. Рудик, П.А. Теорія держави : основні теорії, концепції, підходи до вивчення : навч. посіб. / П.А. Рудик. - Київ : Алерта, 2016. - 287 с.
14. Скакун, О.Ф. Теорія права і держави : підручник : затверджено МОН України : . / О.Ф. Скакун. - Київ : Правова єдність: Алерта, 2016. - 524 с.
15. Собота, К. Принцип правової держави: конституційно-правні та адміністративно-правні аспекти : пер. з нім. : . / К. Собота. - Київ : ВАІТЕ, 2013. - 608 с.
16. Теорія держави і права : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / авт.-уклад.: В.В. Галуцько, М.П. Пихтін, М.М. Новіков та ін.. - Херсон : Херсон. міська друк., 2011. - 261 с.
17. Теорія держави і права : навч. посіб. для підгот. до іспитів / упоряд.: І.В. Тетарчук, Дяків Т.Є.. - Київ : Центр учб. літ., 2016. - 183 с.
18. Теорія держави і права : навч. посіб. для підгот. до іспитів / упоряд.: І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. - Київ : Центр учб. літ., 2012. - 183 с.
19. Теорія держави і права : навч. посіб.. - Харків : ХНУВС, 2010. - 277 с.
20. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д.В. Лук'янов, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський, Г.О. Христова. - Х. : Право, 2014. - 204 с.
21. Теорія держави і права : посібник для підгот. до держ. іспитів / Д.В. Лук'янов, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський, Г.О. Христова. - Харків : Право, 2015. - 204 с.
22. Теорія держави і права : посібник для підгот. до держ. іспитів. - Харків : Право, 2016. - 196 с.
23. Теорія держави і права. Державний іспит : навч. посіб. / Ю.М. Оборотов, Н.М. Крестовська, А.Ф. Крижанівський, Л.Г. Матвєєва. - Х. : Одиссей, 2010. - 256 с.
24. Теорія держави та права : підручник : (за вимогами кредит.-модул. системи навч.) : Затверджено МОН України / Є.О. Гіда, Є.В. Бізозьоров, А.М. Завальний та ін.. - К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2011. - 576 с.
25. Теорія права і держави : підручник : . / І.В. Борщевський, А.С. Васильєв, Л.М. Зілковська та ін.. - К. : КНТ, 2010. - 464 с.
26. Шульга, А.М. Теорія держави і права : навч. посіб. : стислий курс : / / А.М. Шульга. - Х. : Б.в., 2010. - 260 с.

27. Шульга, А.М. Теорія держави і права : навч. посіб.. - Харків : [Б.в.], 2012. - 260 с.

10.1.3. Допоміжна література:

1. Аземша І. Б. Особливості формування інституту юридичної відповідальності в Україні / І. Б. Аземша // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 44-47.
2. Аль-Брайчат С. Система права как предмет компаративистского исследования / С. Аль-Брайчат // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. Праць . - Одеса : Фенікс, 2013 . - Вип. №5 . - С. 39-42.
3. Андрушко І. П. Категорія «публічний інтерес» у конституційному праві: поняття та зміст / І. П. Андрушко // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 137-141.
4. Андрущакевич Ю. В. Конкретизація правових норм: поняття та природа / Ю. В. Андрущакевич // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 39-44.
5. Арабаджи Н. Б. «Ієрархія цінностей права - актуальність», як другий рівень ціннісної структури правового порядку / Н. Б. Арабаджи // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2012 . - Вип. №4 . - С. 24-29.
6. Арабаджи Н. Б. Аксіологеми правового порядку: поняття та види / Н. Б. Арабаджи // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2011 . - Вип. №2 . - С. 18-23.
7. Арабаджи Н. Б. Парадигмальні засади аксіологічного виміру правового порядку / Н. Б. Арабаджи // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2012 . - Вип. №3 . - С. 24-29.
8. Арабаджи Н. Б. Цілісність правового порядку як основа для його цінності / Н. Б. Арабаджи // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1. – С. 51-55.
9. Балаклицький А. І. Державна влада та апарат її здійснення як основні ознаки сучасної держави / А. І. Балаклицький // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 56-60.
10. Балаклицький І. І. Загальнотеоретичні аспекти еволюції права в умовах глобалізації / І. І. Балаклицький // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 39-42.

11. Балтаджи П. М. До питання удосконалення юридичної мови в контексті мовної політики держави / П. М. Балтаджи // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 27-30.
12. Білас Ю. Ю. Вітчизняне правозастосування і методологія дослідження / Ю. Ю. Білас // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2010 . - Вип. 2 . - С. 83 - 91.
13. Біржакова Є. О. Відображення природних прав людини як вихідна форма буття права в контексті теорії природного права / Є. О. Біржакова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 33-36.
14. Біржакова Є. О. Властивості права в контексті природно-правового праворозуміння / Є. О. Біржакова // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 60-63.
15. Бобровник С. В. Компроміс у праві: сутність та критерії класифікації / С. В. Бобровник // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 9-13.
16. Бовсуновська І. Г. Розвиток наукових поглядів на визнання судового прецеденту (судової практики) як джерела права в Україні / І. Г. Бовсуновська // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 55-60.
17. Богушова І. В. Співвідношення формаційного та цивілізаційного підходів до типології держав: теоретико-правовий аналіз / І. В. Богушова // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 43-46.
18. Богушова І. В. Теоретико-правовий аналіз деяких підходів до типології держав / І. В. Богушова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 29-31.
19. Болсунова О. М. Сутнісні засади принципів юридичної відповідальності // Часопис Київського університету права . – 2010 . - №4 . - С. 48-52.
20. Братасюк М. Г. Реалізація права: доктринальний аспект / М. Г. Братасюк // Науковий Вісник Київського національного університету внутрішніх справ . – 2010 . - № 2 . - С. 85 - 95.
21. Булкат М. С. Сучасні підходи до класифікації зовнішніх функцій України / М. С. Булкат // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 60-65.
22. Буряк Я. Державна реєстрація актів місцевих державних адміністрацій: загальнотеоретичні аспекти / Я. Буряк // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 11-18.

23. Веклич В. О. Особливості сучасних визначень змісту категорії «забезпечення й захист прав і свобод людини і громадянина» / В. О. Веклич // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 36-41.
24. Вергелес Д. Є. Проблеми процесу кодифікації законодавства / Д. Є. Вергелес // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 65-68.
25. Власенко В. П. Правова соціалізація як механізм засвоєння і формування правової культури / В. П. Власенко // Право і суспільство. – 2010 . - №3 . - С. 18-24.
26. Волковицька Н. Онтологічний та аксіологічний елементи у сучасній правовій свідомості / Н. Волковицька // Юридична Україна . – 2010 . - № 3 . - С. 32 -39.
27. Гаєва Н. П. Право на свободу об'єднання як суб'єктивне право / Н. П. Гаєва // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 113-127.
28. Галецька Н. Форми національної імплементації норм міжнародних договорів / Н. Галецька // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 19-24.
29. Гафурова О. В. Теоретико-правові підходи до визначення інституту соціального розвитку села / О. В. Гафурова // Часопис Київського університету права . - №2 . - С. 277-281.
30. Гетманцев Д. О. Щодо значення публічного інтересу для фінансового права / Д. О. Гетманцев // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 150-154.
31. Голубовський В. Є. Правомірна поведінка: теоретико-методологічний аспект дослідження / В. Є. Голубовський // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 68-72.
32. Гончаров В. До питання про зміст юридичної норми як об'єкт її тлумачення (у світлі практики європейського суду з прав людини) / В. Гончаров // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 50. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2010 . - С. 3-11.
33. Гончаров В. Методологія тлумачення юридичних норм у світлі граматології / В. Гончаров // Вісник Академії правових наук України . - 2010. - № 1 . - С. 257 - 267.
34. Горбань М. Правоконкретизація: до питання визначення поняття / М. Горбань // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 58. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 3-10.
35. Горбань Н. С. Новий підхід до розуміння принципу нотаріальної таємниці в нотаріальному процесі / Н. С. Горбань // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 219-223.

- 36.Гордимов А. В. Доктринальне тлумачення в контексті гуманізації правових систем сучасності / А. В. Гордимов // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 41-45.
- 37.Горобець К. В. Ціннісно-нормативні складові правової сфери / К. В. Горобець // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №.4 . - С. 75-80.
- 38.Градова В. Г. Розвиток ідеї верховенства права в правовому розвитку сучасної України / В. Г. Градова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 50-53.
- 39.Данич О. Ф. Сучасні підходи до побудови моделі соціальної держави / О. Ф. Данич // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 50-54.
- 40.Денисова А. Правовий вплив: природа та функціональне призначення / А. Денисова // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 55. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . - С. 3-10.
- 41.Денисова А. М. Правові обмеження: поняття, види, функції / А. М. Денисова // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 51-55.
- 42.Денисюк М. В. Взаємозв'язок та взаємодія громадянського суспільства та держави (теоретико-правові аспекти) / М. В. Денисюк // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 86-89.
- 43.Дмитрієнко Ю. Природа маніпулювання українською правовою свідомістю за допомогою інформаційної системи / Ю. Дмитрієнко // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 54. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2011 . - С. 3-8.
- 44.Добош З. Ідея справедливості у правовій думці Стародавнього Сходу / З. Добиш // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 54 . - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2011 . - С. 9-15.
- 45.Добрянський С. До питання про становлення Пан'європейської культури захисту прав людини / С. Добрянський // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 25-35.
- 46.Добрянський С. Конституційно-правове забезпечення основоположних прав людини: можливості удосконалення / С. Добрянський // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 55. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . - С. 11-19.
- 47.Дроботова Т. Правові ознаки демократичного державно-правового режиму: актуальні питання систематизації / Т. Дроботова // Юридична Україна . – 2010 . - № 1 . - С. 34 - 41.
- 48.Дудаш Т. Деякі герменевтичні поняття у теоретичній та практичній юриспруденції / Т. Дудаш // Вісник Львівського університету. Серія

- юридична. Випуск 50. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2010 . - С. 19-24.
- 49.Євграфова Є. Доктринальне тлумачення норм права (законів): природа і здійснення / Є. Євграфова // Вісник Академії правових наук України . - 2010. - № 2 . - С. 40 - 52.
  - 50.Єлманова О. М. Право та мораль: співвідношення понять в контексті аналізу основних регуляторів суспільних відносин, чинників та наслідків їхнього регуляторного впливу / О. М. Єлманова // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 89-93.
  - 51.Жаровська І. М. Громадський контроль як інтегральна складова у концепті владних відносин сучасної держави і громадянського суспільства / І. М. Жаровська // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 14-17.
  - 52.Заворотченко Т. М. Загальна характеристика системи політичних прав і свобод людини й громадянина в Україні / Т. М. Заворотченко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 17-21.
  - 53.Задорожня Г. В., Задорожний Ю. А. Гарантії забезпечення соціального захисту прав людини / Г. В. Задорожня, Ю. А. Задорожний // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 100-104.
  - 54.Заплотинська Ю. Акти Кабінету Міністрів України в системі нормативно-правових актів: загальнотеоретичний та порівняльно-правовий аспекти / Ю. Заплотинська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 36-42.
  - 55.Захаркевич Т. С. Формування правової поведінки в контексті побудови в Україні правової держави / Т. С. Захаркевич // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 41-44.
  - 56.Зінченко В. М. До питання про сутність і значення охоронної функції права / В. М. Зінченко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 44-48.
  - 57.Зінченко В. М. Законність, права людини та правоохоронна діяльність / В. М. Зінченко // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 55-58.
  - 58.Зінченко О. В. Функції юридичних конструкцій: теоретико-правовий аналіз / О. В. Зінченко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 58-62.
  - 59.Зінченко О. В. Юридичні конструкції як найвища форма правової абстракції / О. В. Зінченко // Часопис Київського університету права . - 2011. - №1 . - С. 55-59.

- 60.Кабанець О. С. Демократія як державний режим: теоретико-правовий аналіз / О. С. Кабанець // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 60-64.
- 61.Каленіченко Л.І. Юридичні аспекти категорії «соціальна відповідальність» у системі суспільних наук / Л.І. Каленіченко // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. – 2014. – Випуск 11. – Том 1 – С. 14–18.
- 62.Каленіченко Л.І. Дискусійні питання класифікації окремих видів соціальної відповідальності / Л.І. Каленіченко // Право і безпека. – 2015. - № 2. – С. 28–32.
- 63.Каленіченко Л.І. Особливості підходів до юридичної відповідальності як правової категорії / Л.І. Каленіченко // Вісник ХНУВС. – 2015. – № 3 (70). – С. 22–29.
- 64.Каленіченко Л.І. Сучасне розуміння сутності юридичної відповідальності в правовій думці / Л.І. Каленіченко // Право і безпека. – 2015. – № 3 (58). – С. 26–31.
- 65.Каленіченко Л.І. Легальна (офіційна) юридична дефініція форм юридичної відповідальності у законодавстві України /Л.І. Каленіченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2016. – № 2. – С. 11–14.
- 66.Каленіченко Л.І. Юридична відповідальність як явище об'єктивного права / Л.І. Каленіченко // Право і безпека. – 2016. – № 2 (61). – С. 31–37.
- 67.Кармаза О. О. Теоретичні основи визначення системи джерел житлового права та процесу / О. О. Кармаза // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 171-174.
- 68.Кармазіна К. Ю. Особливості джерел загального права / К. Ю. Кармазіна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013 . - Вип. №5 . - С. 15-19.
- 69.Карманюк О. П. Реалізація юридичних обов'язків та їх вплив на правовий порядок / О. П. Карманюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 62-65.
- 70.Карманюк О. П. Суб'єктивні права і юридичні обов'язки в контексті утвердження законності в українському суспільстві / О. П. Карманюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 48-52.
- 71.Кикоть О. О. Поняття господарсько-правової відповідальності та її місце в системі права / О. О. Кикоть // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 229-232.

72. Клекоцюк Р. Р. Правовий статус дитини: взаємозв'язок міжнародного та національного права / Р. Р. Клекоцюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 372-376.
73. Колодій А. Громадянське суспільство та правова держава: проблеми і шляхи розбудови / А. Колодій // Право України . – 2010 . - № 7 . - С. 12 - 17.
74. Коломоєць О. В. Функції держав у сучасному державознавстві: теоретичні проблеми / О. В. Коломоєць // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013. - Вип. №5 . - С. 43-46.
75. Корунчак Л. А. Застосування деяких понять синергетики у вивченні системи та джерел права / Л. А. Корунчак // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 94-97.
76. Коруц У. З. Принцип правової визначеності як елемент права на справедливий судовий розгляд в контексті практики Європейського Суду з прав людини / У. З. Коруц // Часопис Київського університету права . - 2012. - №3 . - С. 395-399.
77. Косович В. Закон “Про нормативно-правові акти” як засіб удосконалення нормативно-правових актів України / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 52. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2011 . - С. 10-20.
78. Косович В. Міжнародне право як засіб вдосконалення нормативно-правових актів України / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 54. Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2011 . - С. 16-28.
79. Косович В. Недоліки нормативно-правових актів України: загальнотеоретична характеристика та шляхи боротьби з ними / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 56. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . - С. 8-23.
80. Косович В. Правові дефініції як засіб забезпечення створення досконалих нормативно-правових актів України / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 43-52.
81. Косович В. Якість нормативно-правових актів України: загальнотеоретична характеристика / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 55. Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . - С. 20-27.
82. Котенко О. А. До поняття про сутність, значення та "дієвість" джерел права в англосаксонській правовій системі / О. А. Котенко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 52-56.

83. Котенко О. А. Правове регулювання та правовий вплив: теоретичні аспекти / О. А. Котенко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 76-80.
84. Котенко Т. В. Тенденції розвитку функцій місцевого самоврядування в умовах розбудови громадянського суспільства / Т. В. Котенко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 80-84.
85. Кравченко С. С. Правовий прецедент як соціальний інститут та його значення: прагматичний аналіз / С. С. Кравченко // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 17-20.
86. Кріжановський А. Ф. Правовий порядок у дискурсі історіософії права / А. Ф. Кріжановський // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2011. - Вип. №2 . - С. 4-8.
87. Крыжановский А. Ф. Правовые отношения в контексте теории современного правопорядка / А. Ф. Крыжановский // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2011. - Вип. №1 . - С. 6-10.
88. Куян І. А. «Право на страйк» як форма прояву народного суверенітету: проблеми теорії і практики / І. А. Куян // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 92-95.
89. Латишева В. В. Принципи правового регулювання суспільних відносин у сфері житлово-комунального господарства на селі / В. В. Латишева // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 264-268.
90. Левченко Д. В. Законні інтереси та суб'єктивні права в системі правових засобів / Д. В. Левченко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013. - Вип. №5 . - С. 47-51.
91. Лисюк І. І. Деякі питання виникнення соціальних норм / І. І. Лисюк // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 65-69.
92. Луців О. «Формальні» концепції верховенства права у сучасній науковій літературі / О. Луців // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 60-67.
93. Луцький Р. П. Ієрархічність правових джерел (нормативних актів) як відображення буття позитивного права / Р. П. Луцький // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 18-21.
94. Луцький Р. П. Позитивне право та природне право: опозиція категорій / Р. П. Луцький // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 38-41.
95. Макаренко Л. О. Поняття та види соціальної відповідальності / Л. О. Макаренко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 12-16.

- 96.Макеєва О. М. Правова культура як елемент правової системи / О. М. Макеєва // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 64-67.
- 97.Малиняк Х. В. Концепція поняття посадової особи органів внутрішніх справ у сучасній правовій науці / Х. В. Малиняк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 16-18.
- 98.Малишев Б. В. Теоретико-правові аспекти державного примусу як ознаки права / Б. В. Малишев // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . – С. 25-29.
- 99.Мамченко Н. В. Суспільна правосвідомість як чинник політико-правових рішень / Н. В. Мамченко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 19-22.
100. Манько Д. Г. Легалізація в аспекті правозастосування / Д. Г. Манько // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2011. - Вип. №1 . - С. 11-14.
101. Манько Д. Г. Технології формалізації права / Д. Г. Манько // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013. - Вип. №5 . - С. 20-23.
102. Мартянова Т. С. Етичні вимоги до суб'єктів правозастосовної діяльності / Т. С. Мартянова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 70-74.
103. Матат Ю. І. До питання застосування правоположень з метою подолання прогалин у законодавстві / Ю. І. Матат // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 87-91.
104. Мозолюк-Боднар Л.М. Від дисципліни до самодисципліни в учасних умовах / Л. М. Мозолюк-Боднар // Часопис Київського університету права. – 2011 . - №3 . - С.69-73.
105. Москалюк О. В., Портнов А. В. Проблема подолання колізій між нормами права у правовій науці дорадянського періоду / О. В. Москалюк, А. В. Портнов // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 24-27.
106. Мохонько А. В. Право та політика як регулятори суспільних відносин / А. В. Мохонько // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №1 . - С. 59-62.
107. Мочульська М. Зародження правової доктрини як юридичного феномена / М. Мочульська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 51. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка. – 2010 . - С. 3-9.
108. Мочульська М. Основні типи сучасного розуміння правової доктрини / М. Мочульська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 56. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . – С. 44-52.

109. Мяловицька Н. А. Автономія і проблема регіоналізації в країнах Європи / Н. А. Мяловицька // Європейське право та повітряне правознавство : зб. статей. - К. - Шамборі : Логос, 2010 . - С. 383 - 391.
110. Настечко К. О. Прийняття нормативно-правових актів у ЄС та Україні / К. О. Настечко // Європейське право та порівняльне правознавство : зб. статей. - К. Шамборі : Логос, 2010 . - С. 255 - 263.
111. Недибалюк В. Д. Особливості механізму реалізації права людини на повагу до її гідності / В. Д. Недибалюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3. - С. 131-135.
112. Нечипорук С. В. Доктринальні проблеми визначення поняття судової влади // Часопис Київського університету права . – 2010 . - №1 . - С. 70-77.
113. Николина К. В. Особливості процедурних засад правозастосовної діяльності / К. В. Николина // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 67-70.
114. Николина К. В. Теоретичний аналіз співвідношення процедурних та матеріальних норм права / К. В. Николина // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 40-43.
115. Николук Д. А. Екологічна функція в системі функцій сучасної держави / Д. А. Николук // Часопис Київського університету права . – 2011 . - № 4 . - С. 101-105.
116. Ніжинська І. С., Ніжинський С. С. Поняття і зміст права людини на компенсацію моральної шкоди / І. С. Ніжинська, С. С. Ніжинський // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 22-25.
117. Новак О. Д. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності державних службовців / О. Д. Новак // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 129-133.
118. Оніщук М. В. Система стримувань і противаг в українській моделі організації влади: проблеми і шляхи вдосконалення / М. В. Оніщук // Часопис Київського університету права . - 2012 . - №3 . - С. 91-95.
119. Осауленко О. І. Місце правозастосовних актів у системі правових актів / О. І. Осауленко // Держава і право : зб. наук. праць. - К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2010. - Вип. 49 . - С. 16 - 21.
120. Осташова В. О. Гендерні особливості правового самовиховання студентської молоді / В. О. Осташова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 27-30.
121. Падалко Г. В. Співвідношення централізації, децентралізації та рецентралізації у правовому регулюванні служби в органах місцевого самоврядування: сучасний стан та прогноз розвитку / Г. В. Падалко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 99-104.

122. Параниця С. П. Самозахист як самостійне суб'єктивне право особи / С. П. Параниця // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 33-36.
123. Пархоменко Н. М. Гармонізація законодавства України з європейським та міжнародним правом: методи, етапи, види / Н. М. Пархоменко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 338-342.
124. Плавич В. П. Феномен права як соціорегулятор і модель правової дійсності / В. П. Плавич // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №1 . - С. 9-13.
125. Політанський В. С. Загальна характеристика становлення та розвитку права на інформацію / В. С. Політанський // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 6-79.
126. Прокопчук Ю. М. Історичні аспекти правового регулювання права на працю в колишньому СРСР / Ю. М. Прокопчук // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 382-385.
127. Проць О. Є. Правова культура та правокультурність: межі кореляції понять / О. Є. Проць // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 77-81.
128. Рабінович П. Ефективність юридичних гарантій законності / П. Рабінович // Вісник Академії правових наук України . – 2010 . - № 1 . - С. 7 - 28.
129. Ротару А. В. Механізм зближення національних правових систем / А. В. Ротару // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 74-77.
130. Середюк В. В. Порівняльно-правовий аналіз функцій юридичної відповідальності в правовій науці України та Польщі / В. В. Середюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 80-83.
131. Сімутін В. В. Змістоутворюючі засади організації та діяльності механізму сучасної держави / В. В. Сімутін // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013. - Вип. №5 . - С. 56-59.
132. Слинько Д.В. Особливості правозастосовного процесу в діяльності органів внутрішніх справ / Д.В. Слинько // Право і безпека. – 2015. – № 3(58). – С. 97–102.
133. Слинько Д.В. Основні риси та структура правозастосовної діяльності / Д.В. Слинько // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – 2015. – Серія: Право. – Випуск 20. – С. 21–24.
134. Слинько Д.В. Поняття, зміст та основні ознаки юридичного процесу / Д.В. Слинько // «Jurnalul juridic national: teoriiie si practica» O.O.O. : «National law jurnal: teory and practice» L.L.C. – Nr. 1 (17). – Republica Moldova, 2016.– С. 19–23.

135. Слинько Д.В. Поняття й система принципів юридичного процесу / Д.В. Слинько // «Jurnalul juridic national: teoriiie si practica» O.O.O. : «National law jurnal: teory and practice» L.L.C. – Nr. 2 (18). – Republica Moldova, 2016.– С. 24–29.
136. Слинько Д.В. Змістовна характеристика ознак юридичного процесу / Д.В. Слинько // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – 2016. – Серія: Право. – Випуск 21. – С. 13–17.
137. Слинько Д.В. Правова форма діяльності держави як критерій класифікації юридичного процесу/ Д.В. Слинько // «Jurnalul juridic national: teoriiie si practica» O.O.O. : «National law jurnal: teory and practice» L.L.C. – Nr. 6 (22). – Republica Moldova, 2016.– С. 16–20.
138. Стаднік О. М. Загальна характеристика принципу загального виборчого права / О. М. Стаднік // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 127-131.
139. Старчук О. В. Щодо поняття принципів права / О. В. Старчук // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 40-43.
140. Тарахонич Т. І. Змістовна характеристика правових засобів: сучасні погляди / Т. І. Тарахонич // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 36-39.
141. Терлецький Д. С. Поняття і механізм конституційної імплементації міжнародних договорів / Д. С. Терлецький // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 132.-137.
142. Тимченко Г. В. Ефективність законодавства - до історіографії проблеми // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки . – 2010 . - №2 . - С. 28-34.
143. Томаш Л. В. Громадянське суспільство як система забезпечення життєдіяльності політичної, економічної, соціальної та духовної сфер / Л. В. Томаш // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 366-371.
144. Цебенко С. Проблематика прав людини в документах Всесвітньої Ради Церков / С. Цебенко // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 54. Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка. – 2011 . - С. 29-35.
145. Целуйко М. Ф. Усенко О. В. Основи концепції професійно-правової культури у вітчизняній правовій науці / М. Ф. Целуйко. О. В. Усенко // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №1 . - С. 71-74.
146. Шаганенко В. П. Сутнісні характеристики системи права / В. П. Шаганенко // Часопис Київського університету права . -2012 . - №2 . - С. 69-74.

147. Шилінгов В. С. Поділ права на приватне та публічне як фундаментальна засада правової системи демократичного суспільства / В.С. Шилінгов // Часопис Київського університету права. - 2012. - №1. - С. 48-51.
148. Ющик О. Про необхідність пізнання сутності та визначення поняття права / О. Ющик // Право України . – 2010 . - № 4 . - С. 106 - 114.
149. Яровой Т. С. Основні форми державного правління і парламентаризм: правові аспекти взаємодії / Т. С. Яровой // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 77-80.

10.2. Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.ac-rada.gov.ua> – офіційний сайт Рахункової палати України.
3. <http://www.ccu.gov.ua> – офіційний сайт Конституційного Суду України.
4. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
5. <http://www.ombudsman.kiev.ua> – офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України.
6. <http://www.president.gov.ua/> – офіційне інтернет-представництво Президента України.
7. <http://www.rainbow.gov.ua> – офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України.